

Tentamen inom Matematisk Grundkurs

Kompletterande tentamen för kursen HT 2023

Utbildningskod:	TNIU19
Modul:	TEN2
Max:	18 p
Betyg 3:	Minst 9 p och samtidigt minst 2 p per avsnitt I-III
Betyg 4:	Minst 12 och samtidigt minst 3 p per avsnitt I-III
Betyg 5:	Minst 15 p
Att tänka på:	Fullständiga lösningar/resonemang och tydligt angivna svar
Hjälpmedel:	Skrivdon, linjal, kurvmall, passare och gradskiva
Skrivtid:	2024-01-02 kl 08:00–13:00
Jour:	Peter Holgersson, 0705-19 99 92

Del I

1. Vid betyg G på KTR4 erhåller man automatiskt maximala 3 p på denna bonusuppgift. Ange i så fall "Bonus" i stället för ett kryss i rutan för denna uppgift på försättsbladet.

a) Lös ekvationen

$$x^4 + 36 = 13x^2$$

Lösningstips: Substitution $t = x^2$ ger en ekvation med rötterna $t = 9$ eller $t = 4$ som sedan ger $x = \pm 3$ eller $x = \pm 2$

b) Lös ekvationen

$$\sqrt{8x + 76} = 2x + 4$$

Lösningstips: Kvadrering ger efter förenkling $x^2 - 2x - 15 = 0$ med två rötter varav den ena $x = 3$ duger i den ursprungliga ekvationen.

c) Lös olikheten

$$4 - \frac{12}{x} \geq 0$$

Lösningstips: Lika nämnare, nollprodukt och teckenstudie av faktorerna ger $x \in]-\infty, 0[\cup [3, \infty[$

3 p

2. Lös olikheten

$$|2x + 12| - |2x - 3| > 0$$

Lösningstips: Tre fall studeras och man får $x \in]-\frac{9}{4}, \infty[$

3 p

Del II

3. Vid betyg G på KTR5 erhåller man automatiskt maximala 3 p på denna bonusuppgift. Ange i så fall "Bonus" i stället för ett kryss i rutan för denna uppgift på försättsbladet.

Lös ekvationerna

a)

$$2 \sin^2 x = 2 + \cos x$$

Svar: $x = \pm \frac{2\pi}{3} + n2\pi$ eller $x = \frac{\pi}{2} + n\pi$, $n \in \mathbb{Z}$

b)

$$10^{2x} - 90 \cdot 10^x - 1000 = 0$$

Lösningstips: Variabelskifte $t = 10^x$ ger andragradsekvationen $t^2 - 90t - 1000 = 0 \Leftrightarrow (t - 100)(t + 10) = 0$ med $t = 100$ eller $t = -10$ varav det första alternativet är OK och ger $x = 2$

c)

$$2 \ln x - \ln(2x + 35) = 0$$

Lösningstips: Logaritmlagar ger andragradsekvationen $x^2 - 2x - 35 = 0$ med två rötter varav endast $x = 7$ duger i den ursprungliga ekvationen.

3 p

4. Låt

$$f(x) = \begin{cases} 2x - 6 & , \quad -\infty < x \leq 5 \\ x - 3 & , \quad a < x < \infty \end{cases}$$

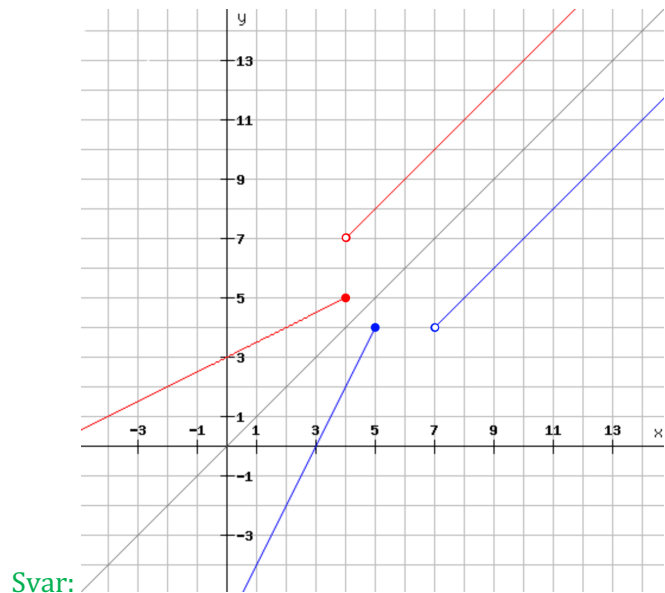
a) Bestäm värdet a så att $f(x)$ blir en omvändbar funktion med $V_f = \mathbb{R}$.

Svar: $a = 7$

b) Bestäm $f^{-1}(x)$ med tillhörande definitionsmängder.

$$\text{Svar: } f^{-1}(x) = \begin{cases} \frac{x}{2} + 3 & , \quad -\infty < x \leq 4 \\ x + 3 & , \quad 4 < x < \infty \end{cases}$$

c) Skissa $f(x)$ och $f^{-1}(x)$ i ett gemensamt koordinatsystem.

3 p

Del III

5. Vid betyg G på KTR6 erhåller man automatiskt maximala 3 p på denna bonusuppgift. Ange i så fall "Bonus" i stället för ett kryss i rutan för denna uppgift på försättsbladet.

Lös ekvationerna och svara på rektangulär form:

a)

$$z^2 - (6 + 8i)z + 2 + 24i = 0$$

Lösningstips: Kvadratkomplettering ger $z = 3 + 4i \pm 3i$

b)

$$5z - 28i = 2\bar{z} + 12$$

Lösningstips: $z = x + iy$ och $\bar{z} = x - iy$ ger $z = 4 + 4i$

c)

$$2iz^3 - 16 = 0$$

Lösningstips: Division med $2i$, polär form, De Moivre ger

$$z = 2i \text{ eller } z = \pm\sqrt{3} - i$$

3 p

6. Blandat

- a) Visa vad som händer med argumentet och absolutbeloppet hos alla komplexa tal z vid följande multiplikation:

$$z(1 - \sqrt{3}i)$$

Lösningstips: $z(1 - \sqrt{3}i) = re^{iv}2e^{-i\frac{\pi}{3}} = 2re^{i(v-\frac{\pi}{3})}$ visar att argumentet minskar $\frac{\pi}{3}$ och absolutbeloppet fördubblas.

- b) Vad händer alltid med ett komplext tal om man multiplicerar det med sitt konjugat?

Lösningstips: $z\bar{z} = (x + iy)(x - iy) = x^2 + y^2$ och man ser att svaret alltid blir positivt och reellt eller noll.

- c) För vilka komplexa tal z gäller följande likhet:

$$|z| + |4 + 4i| = |z + 4 + 4i|$$

Svar: Alla z som har samma argument som $4 + 4i$ har ger likhet. Alla andra z ger ett högerled som är mindre än vänsterledet. Detta kallas triangelolikheten.

3 p